

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1886

ΕΤΟΣ Α'

Δημήτριος Α. Κορομηλάς

Πηλένια πεθερά

Σκώμμα

Γελοιογραφικόν Ημερολόγιον του έτους 1886 (Κ. Φ. Σκόκου), Αθήνα

τμ 1 (1886), σ. 148-167

Π Η Λ Ε Ν Ι Α Π Ε Θ Ε Ρ Α
Σ κ ῶ μ μ α

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

ΤΑΣΣΟΣ ΜΑΓΚΑΝΟΣ
ΑΧΘΟΦΟΡΟΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΤΖΑΜΑΣ
ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ἡ σκηνὴ σύγχρονος ἐν Ἀθήναις.

Δωμάτιον εὐρύχωρον γυμνὸν ἐπίπλων σχεδόν. Θύραι τοῦ δωματίου ἑκατέρωθεν. Θύρα εἰς τὸ βάθος· καὶ δεξιᾷ μὲν τῆς θύρας ταύτης ψάθινον ἀνάκλιντρον ἀριστερᾷ δὲ τράπεζα ἐφ' ἧς ὑάλινον ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος, ἐν ᾧ πλέουσιν ἐρυθροὶ ἰχθῦς. Ἐπὶ τῶν τοίχων εἰκόνες παριστῶσαι σκηνὰς τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Ἐδώλια ψάθινα.

ΣΚΗΝΗ Α'

ΜΑΓΚΑΝΟΣ εἰσερχόμενος ἀριστερόθεν, ΤΖΑΜΑΣ
εἰσερχόμενος διὰ τῆς μεσαίας θύρας.

ΤΖΑΜΑΣ

Καλημέρα.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Καλῶς τον.

ΤΖΑΜΑΣ

Μ' ἐγύρευες, ἔμαθα.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Ναί, ἤθελα κάτι νὰ σοῦ εἰπῶ. Κάθησε.

ΤΖΑΜΑΣ καθήμενος

Συννεφιασμένο σὲ βλέπω· τί τρέχει;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ καθήμενος παρ' αὐτῶ

Νὰ... ἢ Στυλιανή...

ΤΖΑΜΑΣ

Τί ἔπαθε;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Ξέρω κ' ἐγώ;... ἔλεγα νὰ τὴν ἔπερνες σπίτι σου...

ΤΖΑΜΑΣ ἐγειρόμενος

Σπίτι μου;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Γιὰ λίγον καιρὸ μονάχα... ὄχι γιὰ πάντα...

ΤΖΑΜΑΣ

Μὰ τί ἔτρεξε;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Εἴμαστε πέντε μῆνους παντρεμμένοι... τί λέω 'γώ, . . . πέντε καὶ πᾶν' ἔξη. . . σ' αὐτοὺς τοὺς ἔξη μῆνους μέσα ἕναν κακὸ λόγο δὲν ἀλλάξαμε. Καλή, φρόνιμη, νοικοκυρὰ, εἶνε χαριτωμένη γυνῆκα ἢ Στυλιανή μου. . . μὰ εἶνε τώρα κάμποσαις 'μέραις ποῦ δὲν κάνει ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ κλαίῃ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἴσα μὲ τὸ βράδυ.

ΤΖΑΜΑΣ ἔκπληκτος.

Κλαίει;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Καὶ τὶ κλόμμα!

ΤΖΑΜΑΣ καθήμενος

Μήπως ἔχει τίποτε; Δὲν τὴν 'ρώτητες;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Μιὰ καὶ δυὸ φοραῖς; Κάθε στιγμή τὴ 'ρωτῶ. . . μήπως λέει καὶ τίποτε;. . . Τίποτε. . . Δὲ βγάζει μιλιὰ ἀπ' τὸ στόμα της καὶ νὰ τὰ δάκρυα ἴσα μὲ τὰ πόδια της.

ΤΖΑΜΑΣ.

Μπα!

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Εἶπα κ' ἐγὼ νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ τὴν πάρης γιὰ μερικαῖς 'μέραις 'ς τὸ σπίτι σου, σὰν ἀδερφή σου ποῦ εἶνε, ἴσως καὶ σὰς ἐπεθύμησε, ξέρω κ' ἐγώ;

ΤΖΑΜΑΣ

Τί νὰ κάνη 'ς τὸ σπίτι; Πέντε ἀδέρφια χωρὶς μάνα, χωρὶς πατέρα, καθένας μὲ τὴ δουλειά του ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι ὅλη τὴν ἡμέρα, τί νὰ κάνη σ' ἐμᾶς;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Νὰ ξανκίξη ἡ καρδιά της. . . ξέρω κ' ἐγώ;

ΤΖΑΜΑΣ

Ἄ, μπα! κολοκύθια! Φώνηξες τὸ γιατρό;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Τρεῖς γιατροὺς τῆς ἔχω φέρει ἴσα μὲ τώρα.

ΤΖΑΜΑΣ

Αἶ, τί εἶπαν;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Κανένας δὲν ἔμπορεσε νὰ καταλάβη τί ἔχει.

ΤΖΑΜΑΣ

Ποῦ εἶνε; πᾶμε νὰ τὴν ἰδῶ.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Νά την ἔρχετι. . . Κύτταξέ την, πάλι κλαμμένη εἶνε. Δὲν τὴν ῥωτᾷς ἐσὺ τί ἔχει, τί θέλει; ἴσως ἐσένα σοῦ εἶπη τὸν πόνο της.

ΤΖΑΜΑΣ

Θὰ τὴν ῥωτήσω ἀφῆσέ με μονάχο μαζί της.

ΣΚΗΝΗ Β΄

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ ΣΤΥΛΙΑΝΗ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ μελαγχολικῶς.

Καλημέρα, Σπύρο, πῶς ἀπὸ 'δῶ;

ΤΖΑΜΑΣ

Αἴ, ἦρθα νὰ ἰδῶ τί κάνετε.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ δακρῦουσα.

Τί κάνουν τ' ἀδέρφια μας; πῶς δὲν ἔρχονται; . . . μ' ἐξε-
χάσατε.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ κρυφίως τῷ Τζάμα

Αὐτὸ εἶνε ποῦ σοῦ λέω. . . σᾶς ἐπιθύμησε.

ΤΖΑΜΑΣ

Δὲ σ' ἐξέχασε κανεὶς, Στυλιανή μου, μὰ ἡ δουλειαῖς, βλέπεις.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ κρυφίως τῷ Τζάμα

Ῥώτησέ την τὸ λοιπὸν, ἐγὼ ἐδῶ εἶμαι, δὲ φεύγω. [Μεγαλο-
φώνως.] Θέλεις τίποτε, Στυλιανή; πάω ἴσα μὲ τὸ παζάρι.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ὅχι· εὐχαριστῶ.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ ἀπερχόμενος ἰδίᾳ

Τί νὰ ἔχη ἡ κούρμη!

ΣΚΗΝΗ Γ΄

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ πλὴν τοῦ ΜΑΓΚΑΝΟΥ

ΤΖΑΜΑΣ

Λοιπὸν, Στυλιανή, πῶς τὰ πᾶμε; καλὰ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ στένουσα

Ἄ!

ΤΖΑΜΑΣ

Γιατί, γιατί, βρυχαστενάζεις;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ἄμ' εἶνε ζωὴ αὐτή;

ΤΖΑΜΑΣ

Τί ἔχεις; δὲν εἶσαι εὐτυχισμένη;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Εὐτυχισμένη λέει; Ποῖος ἔχασε τὴν εὐτυχίαν γιὰ νὰ τὴν εὕρω ἔγω;

ΤΖΑΜΑΣ

Τὶ λές, Στυλιανή μου; ἔχεις κανένα παράπονον μὲ τὸν ἄντρα σου;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ἄ, ὁ καυμένος! καλλίτερος ἄντρας δὲν ἔμπορεῖ νὰ γείνη σ' αὐτὸν τὸν κόσμον.

ΤΖΑΜΑΣ

Λοιπὸν; ποῦ εἶναι ἡ δυστυχία σου; [Βλέπων αὐτὴν κλαίουσαν]. Μὰ τί κλαῖς; τί σοῦ λείπει; Ὅλα τ'ἔχεις, ἀφοῦ καλλίτερος ἄντρας δὲν ἔμπορεῖ νὰ γείνη ἔς αὐτὸν τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν Τάσσο. Στὸ σπίτι δὲν εἶχες τὰ καλὰ ποῦ ἔχεις ἐδῶ. Εἴχαμε τὴν ἀτυχία νὰ χάσουμε τοὺς γονιούς μας μικρὰ παιδιὰ, σὰς ἐμεγάλωσα ἐγὼ, σ' ἐπάντρεψα, ζῆς εὐτυχισμένη, τί παραπάνω θέλεις;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Τί θέλω;

ΤΖΑΜΑΣ

Ναί, πές μου τί σοῦ λείπει νὰ σοῦ τὸ δόσουμε. Ἄν δὲν ἔμπορῆ ὁ ἄντρας σου ἕνας, πέντε ἀδέρφια εἴμαστ' ἐμεῖς καὶ ὁ διάβολος νὰ σκάση κάτι θὰ καταφέρουμε.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Οὔτε ὁ ἄντρας μου, οὔτ' ἐσεῖς θὰ ἔμπορέσετε ποτὲ νὰ μοῦ δώσετε ἐκεῖνο ποῦ θέλω καὶ γι' αὐτὸ θὰ εἶμαι πάντα δυστυχισμένη.

ΤΖΑΜΑΣ

Τόσο μεγάλο πρᾶγμα εἶνε ; [Βλέπων ὅτι πάλιν κλαίει.] Πάλι κλαῖς ; Τέλος πάντων πές τί εἶνε καὶ ποιὸς ξέρει ἂν δὲ ἴμπο-
ρέσουμε νὰ κάνουμε τίποτε

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ὀλοφυρομένη

"Αφησε... δὲ γίνεται...

ΤΖΑΜΑΣ

Μὰ μὴν κλαῖς, Στυλιανή μου· γιατί ραγίζεται ἡ καρδιά μου
νὰ σὲ βλέπω... Πές μου τί εἶνε... "Ἐλα Στυλιανή, πές το
τοῦ ἀδερφοῦ σου. Στυλιανή μου. (ἐναγκαλιζόμενος αὐτήν.) Μὴ χαλ-
νᾶς τὰ ματάκια σου... τί θέλεις ; πές μου τί θέλεις ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

"Ἦθελα...

ΤΖΑΜΑΣ

Λέγε λοιπὸν... τί ἤθελες ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

"Ἦθελα μιὰ πεθερά.

ΤΖΑΜΑΣ

Τί πρᾶγμα ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Μιὰ πεθερά.

ΤΖΑΜΑΣ

Πεθερά ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ναί.

ΤΖΑΜΑΣ

Τί εἶνε αὐτό ; ἔπιπλο ἢ ροῦχο ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Καλὲ μιὰ πεθερά... πεθερά... πῶς νὰ σοῦ εἰπῶ ;....

ΤΖΑΜΑΣ

Μὰ μήπως ξέρω ἐγὼ τί θέλετε νὰ 'πῆτε σήμερα μ' αὐτό; καθὼς κατάντησαν ἡ μόδες ποῦ ξέρω ἐγὼ τί θὰ εἶπῃ πεθερά;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

"Αχ. Θεέ μου· δὲν καταλαβαίνεις. Καλὲ σοῦ λέω πεθερά.... νὰ σὰν νὰ εἰποῦμε μιὰ μάνα.

ΤΖΑΜΑΣ ἐγειρόμενος βιαίως

Τί; μιὰ μάνα; τέτοια πεθερὰ θέλεις;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ναί, τέτοια ἤθελα νᾶχα, κι' ἄς ἦταν καὶ πηλένια.

ΤΖΑΜΑΣ ποιῶν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ

Μέγας εἶσσι κύριε καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου! Κκὶ γι' αὐτὸ κλαῖς;

ΤΤΥΛΙΑΝΗ κλαίουσα

Γι' αὐτό.

ΤΖΑΜΑΣ μειδιῶν

'Αμ' δὲν εἶσαι καλὰ, Στυλιανή μου, καὶ καλὰ θὰ κάνης νὰ πᾶς 'ς τὴν Τῆνο τώρα ποῦ θ' ἄρθῃ τὸ πνηγῦρι.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Γέλα ἐσὺ, ἐγὼ ὁμῶς εἶμαι δυστυχισμένη.

ΤΖΑΜΑΣ

Γιατὶ δὲν ἔχεις πεθερά! Σῶτον κύριε τὸν λαόν σου! 'Αμ' ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι δίνουν ὅτι ἔχουν καὶ δὲν ἔχουν γιὰ νὰ μὴν ἔχουν πεθερὰ καὶ σὺ κλαῖς γιατί δὲν ἔχεις;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

'Ακοῦς, λέει, κλαίγω, πῶς νὰ μὴν κλάψω; λίγο τῶχεις;

ΤΖΑΜΑΣ

Αἶ, καλὰ, τί νὰ γείνη τώρα; νὰ εἶχε ὁ ἄντρας σου μητέρα νὰ τὴν φέρῃ νὰ κάτση μαζῆ σου· μὰ ποῦ δὲν ἔχει;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ κλαίουσα

Αὐτὸ εἶνε ποῦ δὲν ἔχει . . . γιατί νὰ μὴν ἔχη ;

ΤΖΑΜΑΣ

Γιατὶ, γιατί . . . γιατί 'πέθανε.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ὀλοφυρομένη

Γιατὶ νὰ πεθάνη ;

ΤΖΑΜΑΣ

Αἶ, μὰ εἶσαι ντίπ παιδί, καϋμένη Στυλιανή, καὶ φταίω ἐγὼ ποῦ κάθουμαι καὶ 'μιλῶ μαζῆ σου. [Λαμβάνων τὸν πῖλον αὐτοῦ.] 'Αντίο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Φεύγεις ;

ΤΖΑΜΑΣ

'Αμ' τί νὰ κάνω ; μοῦ γυρεύεις πεθερά, ποῦ νὰ τὴν εὔρω 'γὼ τὴν πεθερά ; Θέλεις νὰ τὴν φτειάσω ; 'Αν ἤμουν μαρμαρᾶς νὰ σοῦ φτειάνα μιὰ πηλένια ἀφοῦ καὶ τέτοια σοῦ κάνει' μὰ δὲν εἶμαι μαρμαρᾶς, εἶμαι φούρναρης κ' ἡ πεθεραῖς δὲν γίνονται ἀπ' ἀλεύρι, ὅσο κι' ἂν τῆς ζυμώσης.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ὀλοφυρομένη

Καλὰ . . . αὐτὴ ἡ λύπη θὰ μὲ πάη 'ς τὸν τάφο. ['Ανερχομένη.] 'Αντίο.

ΤΖΑΜΑΣ

"Ελα ἐδῶ, ποῦ πᾶς ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ἀπερχομένη.

Δυστυχία μου !

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΤΖΑΜΑΣ καὶ εἶτα ΜΑΓΚΑΝΟΣ

ΤΖΑΜΑΣ

Πάει ἔφυγε ! [κατερχόμενος] Δὲν εἶνε καλὰ ἡ ἀδερφή μου

καί πρέπει νά κυτταχτῆ. Ἄκους ἐκεῖ νά θέλῃ πεθερά! Καί κλαίει γι' αὐτό. . . . Κλαίει! . . . ἔμεινε ἡ μισή ἀπὸ τὸν καῦμό της. Μπᾶ, μπᾶ, . . . μήπως τῆς ἴσχυσε; . . . Δυστυχισμένη Στυλιανή!

ΜΑΓΚΑΝΟΣ εἰσερχόμενος ἀκροποδητὶ

Αἴ. . . σοῦ εἶπε;

ΤΖΑΜΑΣ

Τὶ νὰ σοῦ εἰπῶ, Τάσσο μου, εἶναι μεγάλο τὸ δυστύχημα. . . .

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Τί;

ΤΖΑΜΑΣ

Ναί, μεγάλο εἶνε καὶ πρέπει νὰ τὸ πάρουμε ἀπόφασι.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Μὴ μὲ τρομάζης Σπῦρο. . . τί ἔχει;

ΤΖΑΜΑΣ

Τί ἔχει, τί ἔχει. . . ἐκεῖνο ποῦ δὲν ἔχει.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Τί πράγμα;

ΤΖΑΜΑΣ

Δὲν ἔχει πεθερά.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Πεθερά!

ΤΖΑΜΑΣ

Ναί, ὅλα της τὰ κλάμματ' αὐτὸ εἶνε, γιὰτὶ δὲν ἔχει πεθερά.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Ἔλα τώρα, μὴ χωρατεύης ἀδερφέ, καὶ πές μου τί ἔχει;

ΤΖΑΜΑΣ

Ἄκουσέ μου ποῦ σοῦ λέω, τί; θὰ σὲ γελάσω; Αὐτὸ εἶνε ἀρρώστια σὰν κάθε ἀρρώστια καὶ πρέπει νὰ φωνάξουμε τοὺς γι-

τρούς. Τί με κυττάζεις; ἡ γυναῖκά σου εἶνε ἄρρωστη παιδί μου. Εἶνε κακὸ μὰ τί νὰ γείνη; πρέπει νὰ τὸ πάρουμε ἀπόφασι. Πάλι με κυττάζεις! Νοιώθεις ρωμαίικα ἢ δέ νοιώθεις; Θέλει πεθερὰ καὶ ὅταν μιὰ γυναῖκα σοῦ γυρεύει πεθερὰ καὶ σοῦ λέει μάλιστα ὅτι καὶ πηλένια ἂν εἶνε δὲν τὴν νοιάζει πάει νὰ πῆ πῶς λασκάρισαν ἢ βίδχισ καὶ σὰν φρόνιμοι ἄνθρωποι ποῦ εἴμαστε νὰ τὴν στείλουμε ἔς τὴν Τῆνο.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ ἐμβρόντητος

Ἔς τὴν Τῆνο!

ΤΖΑΜΑΣ

Ἄκοῦς ἐκεῖ πηλένια! [Τύπτων τὸ μέτωπον αὐτοῦ.] ὦ!

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Τὶ ἔπχθες;

ΤΖΑΜΑΣ

Μία ἰδέα! περίμενέ με κ' ἔρχουμα!

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Ποῦ πᾶς;

ΤΖΑΜΑΣ ἐξερχόμενος

Τώρα, τώρα.

ΣΚΗΝΗ Ε'

ΜΑΓΚΑΝΟΣ καὶ εἶτα ΣΤΥΛΙΑΝΗ

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Μπᾶ! Δὲ γίνεται θὰ παράκουσε ὁ Σπῦρος. Πεθερὰ λέει γυρεύει ἡ γυναῖκα μου; τί πεθερά; Δὲν ἔχει καὶ νόημα. Κάτι ἄλλο θὰ τοῦ εἶπε καὶ δὲ τὸ κατάλαβε

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ἦρθες, Τάσσο;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Καλὲ τί μοῦλεγε ὁ Σπῦρος;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ἄ, σοῦ τὸ εἶπε;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Ναί, μὰ κάτι ἄλλο θὰ τοῦλεγες ἐσὺ, κι' αὐτὸς δὲν κατάλαβε καὶ μοῦλεγε ἄλλα τῶν ἄλλῶν. Πεθερὰ λέει θέλεις;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ κλαίουσα

Καλὰ ἔλεγα ἐγὼ νὰ μὴν τὸ εἰπῶ σὲ κανέναν. . . . νὰ, τώρα. . γελάτε.....

ΜΑΓΚΑΝΟΣ ἰδίᾳ.

Μπᾶ, μπᾶ τί θὰ εἰπῆ αὐτό;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Καὶ δὲν τῶχετε γιὰ τίποτε νὰ μὲ πάρετε καὶ γιὰ τρελλή..... μὰ τί νὰ κάνω ποῦ δὲν τὸ θέλω.... τῶχω μέσα 'ς τὴν καρδιά μου καὶ μοῦ φαίνεται πῶς θὰ πεθάνω γιατί δὲν ἔχω πεθερά.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ ἰδίᾳ.

ᾠ δυστυχία μου! δὲν εἶνε 'σ τὰ καλά της ἡ Στυλιανή μου.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ἄχ, γιατί νὰ μὴ ζῆ ἡ μάνα σου Τάτσο μου· θὰ τὴν ἀγαποῦσα, θὰ τὴν ξέρεις πόσο θὰ τὴν ἀγαποῦσα;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ ἰδίᾳ ὀργίλως

Ἔτσι μοῦ ἔρχεται νὰ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ κλαίουσα

Μὰ 'πέθανε ἡ καυμένη.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ ἰδίᾳ καταστέλλων τὴν ὀργὴν αὐτοῦ

Καλλίτερα νὰ τὴν πάρω μὲ τὸ καλό.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Καὶ 'πέθανε χωρὶς νὰ τὴν γνωρίσω.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

"Ακουσε νὰ σοῦ εἰπῶ, Στυλιανή μου, αὐτὸ ποῦ ζητᾶς θὰ εἶχε νόημα ἂν ζοῦσε ἡ μάνα μου· ἀλλὰ καὶ τότες δὲν ξέρω ἂν θὰ ἦταν σωστὸ νὰ τὴν εἶχες ἐδῶ.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Γιατί;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Ἡ μάνα μου ἦταν καλὴ γυναῖκα· ὅσο καλὴ ὅμως κι' ἂν εἶνε μιὰ μάνα, πάντοτες εἶνε κακὴ πεθερὰ, νὰ τὸ ξέρης αὐτό. Δὲν τὸ λέω γιὰ τὴ μάνα μου, γιατί ἐσένα καθὼς εἶσαι καὶ τόσο καλὴ θὰ σ' ἀγαποῦσε σὰν τὰ μάτια της, μὰ ἔτσι εἶνε αὐτὸς ὁ κόσμος. Ὁ γιοῦς πάντα εἶνε γιοῦς κ' ἡ νύφη πάντα νύφη. Θᾶρχουνταν μιὰ ἡμέρα ποῦ θὰ τὰ χαλνούσατε.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ἐγὼ νὰ τὰ χαλνοῦσα μαζῆ της; ποτέ. Ἐὰν τὰ πούπουλα θὰ τὴν εἶχα· ἔς τὸ κεφάλι μου, σκλάβά της θὰ ᾔγονόμουν· ἐγὼ, ἐγὼ. ... ἂ, μόνον αὐτὸ δὲ θὰ ἔβλεπες....

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Σὲ πιστεύω· ἀλλὰ τέλος πάντων ἡ μάνα μου ᾔπεθανε, ἂν ζοῦσε ὁ πατέρας μου θὰ τὸν παρακαλοῦσα νὰ ξαναπαντρευότου γιὰ νὰ ἔχης μιὰ γυναῖκα ποῦ θᾶμοιαζε μὲ πεθερά. Καὶ ὁ πατέρας μου δὲν ζῆ, τώρα τί νὰ σοῦ κάνω; Ἄφησε λοιπὸν αὐταῖς τῆς ιδέαις, ἀφοῦ αὐτὴ εἶνε ὅλη ὅλη ἡ λύπη σου, καὶ ἔλα νὰ ζήσουμε εὐτυχισμένοι σὰν τῆς πρώτης ἡμέρας. Δὲν εἶνε καλλίτερα;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

"Οχι· ἐγὼ θὰ πεθάνω.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ *ιδίᾳ*

Ἄ, μὰ δὲν παίρνεις βλέπω, ἀπὸ λόγια....

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Τάσσο, νὰ τὸ ξέρης θὰ πάρω φαρμάκι.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Γιὰ νὰ σοῦ εἰπῶ, γυναῖκα, εἶμαι καλὸς καλὸς μὰ ὅταν μὲ παραφουσκόσουν ἀνάβω. Τί ἀνοησίαις εἶνε αὐταῖς ποῦ λές; Κύτταξε ν' ἀφήσης αὐταῖς τῆς ιδέαις, γιατί αἱ, δὲ θέλω καὶ πολὺ γιὰ ν' ἀνάψω. Ἐγὼ σ' ἔχω κυρὰ μέσ' 'ς τὸ σπίτι μου, τίποτε δὲ σοῦ λείπει, σ' ἀγαπῶ σὰν τὴν πρώτη μέρα ποῦ παντρευτήκαμε κ' ἐσὺ ἔρχεσαι μ' αὐταῖς τῆς ἀνοησίαις νὰ μοῦ χαλάσης ὅλη μου τὴν ἡσυχίαν; Καὶ νὰ γύρευες τίποτε σωστὸ, 'ς τὸ διάολο, δὲ θὰ 'μιλοῦσα μὰ νὰ γυρεύης πεθερὰ, ὅταν ξέρης πῶς πέθανε ἡ μάνα μου; ἀμ' ἂν σ' ἀκούσῃ καὶ κανεὶς τί θὰ εἰπῇ; θὰ σὲ πάρῃ γιὰ τρελλή... Νὰ σοῦ εἰπῶ ἓνα πρᾶμμα; ὅλα κι' ὅλα, μὰ τρελλή γυναῖκα δὲν τὴν θέλω καὶ ξέρε το.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ κλαίουσα

Δὲ φταῖτε σεῖς, φταίω 'γὼ ποῦ τῶδγαλ' ἀπ' τὸ στόμα μου...

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Πάλι;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ὀλοφυρομένη

"Αχ, πεθεροῦλα μου, ποῦ εἶσαι, πεθερά μου;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ ὀργίλως ἰδίᾳ

"Α, μὰ ἔχασα πλέον τὴν ὑπομονή καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι....

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ καὶ ΤΖΑΜΑΣ

ΤΖΑΜΑΣ

Αἱ, ποῦ θὰ τὴν βάλῃς Στυλιανή;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Τί πρᾶμμα;

Ποῦ θὰ τὴν βάλῃς;

ΤΖΑΜΑΣ

Ποιάν;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Τῆ πεθερά σου.

ΤΖΑΜΑΣ

Τί;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Σαῦ ἔφερα μιά....,

ΤΖΑΜΑΣ

Πεθερά;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

ΤΖΑΜΑΣ

Ναί, πεθερά, καὶ κύτταξέ τὴν σοῦ ἔχει κ' ἓνα καμάρι.
[Εἰσέρχεται ἀχθοφόρος φέρων ἐπ' ὤμου γύψινον ἄγαλμα γυναικὸς ἀρ-
χαίας, μετρίου ἀναστήματος.]

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ἔκπληκτος.

Ἄ!

ΤΖΑΜΑΣ

Δὲ μοῦ εἶπες ὅτι καὶ πηλένια ἂν ἦταν θὰ σοῦκανε; νὰ ἐγώ,
σοῦ ἔφερα ἀπὸ γύψο ποῦ ἀξίζει καὶ παραπάνω.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ὀδηγοῦσα τὸν ἀχθοφόρον

Ἐδῶ, ἐδῶ φέρ' τὴν.

Ἡ Στυλιανὴ λέγει τῷ ἀχθοφόρῳ νὰ τοποθετήσῃ αὐτὴν κατὰ γῆς, εἶτα
θέτει αὐτὴν ἐπὶ τινος ἐδωλίου, κατόπιν μεταφέρει αὐτὴν εἰς τὸ ἄλλο
ἄκρον τῆς σκηνῆς καὶ θέτει αὐτὴν ἐπὶ τινος τραπεζῆς. Βλέπουσα ὅτι
ἐτοποθετήθη ὑψηλὰ μεταφέρει αὐτὴν ἐπὶ τινος ἐδωλίου. Ὁ ἀχθοφόρος
εἰς πᾶσαν μετακίνησιν δεικνύει σημεῖα δυσαρρεσκείας· ἡ Στυλιανὴ ὅτε
μὲν εὐχαριστεῖται διὰ τὴν τοποθέτησιν, ὅτε δὲ δυσαρρεστεῖται· περὶ τὸ
τέλος τοῦ διαλόγου τὸ ἄγαλμα εὐρίσκεται ἐπὶ τινος ἐδωλίου ἀριστερᾷ,
εἰς τὸ ὕψος τῆς Στυλιανῆς ἰσταμένης, ἣτις θωπεύει καὶ κατασπάζεται
αὐτὸ, ἐν συγκινήσει.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Τί εἶνε αὐτό;

ΤΖΑΜΑΣ μειδιῶν

Αὐτό; ἢ μάνα σου.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Αἶ;

ΤΖΑΜΑΣ

Δὲν ἤθελε μιὰ πεθερὰ ἢ γυναῖκά σου; ποῦ νὰ πᾶμε νὰ ξεθάψουμε τὴ μακαρίτισσα. Θυμήθηκα πῶς ὁ Γιάννης τοῦ Μανώλη εἶχε αὐτὸ τὸ ἄγαλμα μέσ' τὸ ὑπόγειό του καὶ 'πῆγα καὶ τ' ἀγόρασα· δὲν ἔχει καὶ ἀκριβῶς, πέντε δραχμαῖς μονάχα, τοῦ λείπει ἓνα χέρι, μὰ δὲ φαίνεται. "Ἄγαλμα ὅμως, θεός! αἶ;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Σπῦρο, ἢ γυναῖκά μου δὲν εἶνε καλά.

ΤΖΑΜΑΣ

Τίνο; τὸ λές, ἐμένα; ἐγὼ μὲ πρώτης τὴν κατάλαβα· νὰ εἶσαι ὅμως εὐχαριστημένος πῶς αὐτὴ μονάχα εἶνε ἢ ἀρρώστια της. Κανέναν δὲ βλάπτει· πεθερὰ θέλει· νὰ, ἔχει τώρα. Κύτταξέ την γαρά!

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Σπῦρο, Σπῦρο, δὲ μ' ἀρέσουν αὐτά. Κάτι ἔπαθε ἢ γυναῖκά μου.

ΤΖΑΜΑΣ

Τὴ δουλειά σου· θὰ τῆς περάσῃ· θὰ τὴ φιλήσῃ μιὰ, θὰ τὴ φιλήσῃ δύο, θὰ τὴ φιλήσῃ τρεῖς, ἔπειτα θὰ τὴ βαρεθῇ καὶ θὰ ἡσυχάσῃ.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ ὑπόπτως

Καλά.

ΤΖΑΜΑΣ βλέπων τὸν ἀχθοφόρον

Τί θέλεις ἐσύ, τ' ἀγώγι σου; Νὰ καὶ σὺ, κὺρ συμπέθερε. Δίδει χρήματα τῷ ἀχθοφόρῳ ὅστις χαιρετίζει καὶ ἀπέρχεται

ΣΤΥΛΙΑΝΗ περιχαρῆς

"Αχ, Τάσσο μου, χίλια καλὰ νᾶχῃς ποῦ μοῦφερεις ὅτι σοῦ ζήτητα.

ΤΖΑΜΑΣ

Αἴ, εἶς' εὐχαριστημένη ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Ἄκους, λέει.

ΤΖΑΜΑΣ

Τόσο τὸ καλλίτερο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Αὔριο νὰ ἰδῆς πῶς θὰ τὴ στολίσω· δὲ θὰ τὴ γνωρίσης.

ΤΖΑΜΑΣ

Μακάρι !

ΜΑΓΚΑΝΟΣ ἰδίᾳ

Μπᾶ, τὴν κῦμένη ! νὰ μὴ τὴν καταλάβω τόσον καιρό !

ΤΖΑΜΑΣ

Πάμε τώρα μέσα, γιατί ἐδῶ κάνει μιὰ ζέστη ποῦ σκάζει ὁ τζίτζικας.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Ἐγὼ λέω νὰ πᾶμε γιὰ τοὺς γιατροὺς, γιατί καθῶς βλέπω...

ΤΖΑΜΑΣ ὠθῶν αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν

Βρὲ κάνε δουλειά σου καὶ τὴν ξέρω ἐγὼ τὴν ἀδερφή μου.

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ, μόνη περιχαρῆς

Καὶ τί νὰ σοῦ πρωτοκάνω, πεθεροῦλά μου ; Καλὲ ἔχω πεθερὰ, εἶνε ἴδική μου· θὰ τὴν ἔχω ὅλη τὴν ἡμέρα ἐδῶ νὰ τῆς λέω τῆς χαραῖς μου, τὰ βάσανά μου. Ἄχ, πεθεροῦλά μου, μάτια μου, εὐτυχία μου. Στάσου νὰ σὲ στολίσω ἐγὼ ποῦ νὰ χάνη τὸ νοῦ του ὅποιος σὲ βλέπει. (Ἀποβάλλει τὸ περιδέρειον αὐτῆς καὶ περιβάλλει δι' αὐτοῦ τὸν λαιμὸν τοῦ ἀγάλματος) Πῶς σοῦ πάει ! καὶ πῶς σοῦ πάει ! Στάσου νὰ σοῦ βάλω καὶ φακιόλι. . . . τί ; φακιόλι ; ἄμ' δὲν εἶσαι σὺ γιὰ νᾶσαι πλακιώτισσα, πεθεροῦλά μου

θὰ σοῦ βάλω σκούφια ἐγὼ σὰν τὴν ἐγγλέζα τὴ δασκάλα. Σκούφια, σκούφια! ποῦ ναῦρω σκούφια; Ἄς σοῦ βάλω αὐτὴ τὴν πόλκα τώρα κ' ἔπειτα βρίσκουμε τὴ σκούφια. (Καθ' ἣν στιγμὴν προτίθεται νὰ ἐνδύσῃ τὸ ἄγαλμα παρατηρεῖ ὅτι ἐλλείπει μίαν χεῖρα.) Μπᾶ, ποῦ εἶνε τὸ χέρι σου, πεθερά μου; Ἄλλοι, φουρτοῦνα ποῦ μοῦρθε! δὶχως χέρι; Σοῦ τόκοψαν οἱ γιατροί; ἄχ, κατακαυμένη πεθεροῦλά μου! (ὀλοφυρομένη) Πῶς σοῦτυχε τοῦτο; καὶ πῶς θὰ σ' ἔχω τώρα ἢ ἄμοιρη; κουλή; Κουλή θὰ μοῦ εἶσαι πεθεροῦλά μου! ἄχ, ἢ ἄμοιρη ἐγώ! (καθ' ἣν στιγμὴν εὕρισκομένη γονυκλινῆς πρὸ τοῦ ἀγάλματος ἐκτελεῖ βιαιοτέραν τινὰ κίνησιν, τὸ ἐδώλιον κλονεῖται καὶ τὸ ἄγαλμα πίπτον καταθραύεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς.) Ἄχ! ἄχ! (Πίπτουσα λιπόθυμος) Βοήθεια!

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ, ΜΑΓΚΑΝΟΣ, ΤΖΑΜΑΣ

—
ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Τί τρέχει;

ΤΖΑΜΑΣ

Μπᾶ! ἔσπασε ἢ πεθερά; ὦ διάβολε, τώρα πρέπει ν' ἀγοράζουμε ἄλλη.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Στυλιανή, τί ἔπαθες;

ΤΖΑΜΑΣ

Αἵματα;

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Εἶνε σπασμένο τὸ κεφάλι τῆς. Στυλιανή.

ΤΖΑΜΑΣ

Φέρε ὀλίγο νερὸ, ἵλιγοθύμησε.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ τρέχων πρὸς τὸ βάθος

Δυστυχία μου!

ΤΖΑΜΑΣ

Στυλιανή... δὲν ἀκούεις! Στυλιανή!

ΜΑΓΚΑΝΟΣ φέρων ὕδωρ

Ξελιγοθύμησε;

ΤΖΑΜΑΣ ραντίζων αὐτήν

Τρίψε της τὰ χέρια. Στυλιανή.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Ἀνοίγει τὰ μάτια της.

ΤΖΑΜΑΣ

Στυλιανή, σήκω. Στυλιανή μου, τί ἔπαθες;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ συνερχομένη

Ποῦ εἶμι; ποῖοι εἶστε σεῖς;

ΤΖΑΜΑΣ

Ἐμεῖς εἴμαστε· ἐγώ, ὁ Σπύρος ὁ ἀδελφός σου καὶ ὁ Τάσσοσ,
ὁ ἄνδρας σου.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ὑπεγειρομένη

Τί ἔπαθα;

ΤΖΑΜΑΣ

Ἄ, τίποτεσ... λιποθυμιὰ σοῦ ἦρθε...

ΣΤΥΛΙΑΝΗ κρατοῦσα τὴν κεφαλὴν αὐτῆσ

Ὦχ, πῶσ πονῶ ἐδῶ 'ς τὸ κεφάλι.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Ἄμ' πῶσ 'χτύπησεσ, Στυλιανή μου;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Νὰ ἐτούτη ἡ στρίγκλα, ποῦ τῆσ ἔκανα τόσα χάρδια, ἔπεσ'
ἀπάνω μου καὶ μούσπασε τὸ κεφάλι.

ΤΖΑΜΑΣ

Ἡ πεθερά σου ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Πεθερά μου ; Κακὸ χρόνο νάχη ! ἄχ, τὸ κεφαλάκι μου !

ΤΖΑΜΑΣ

Δέν πειράζει, ἔννοιχ σου, ἐγὼ θὰ σοῦ πάρω μιὰ καλλίτερη, ποῦ νὰ μὴ σπάζη ποτέ.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Τί ; ἄλλη ; Θεὸς νὰ φυλάξη. Πάρτε κι' αὐτὰ τὰ κομμάτια ἀπ' ἐδῶ νὰ μὴν τὰ ἰδῶ πληχ' ἔς τὰ μάτια μου.

ΜΑΓΚΑΝΟΣ

Τί, δέν τὴν θέλεις πλέον ;

ΤΖΑΜΑΣ

Τὴν πεθερά σου, Στυλιανή μου, ἐσὺ ποῦ ἐχάλασες τὸν κόσμον γιὰ νάχη ; μιὰ πεθερά !

ΣΤΥΛΙΑΝΗ μορφάζουσα

Ὦχ, τὸ κεφαλάκι μου !

ΤΖΑΜΑΣ

Σοῦ πονεῖ, αἶ ; ἀμ' ποιὸς σοῦ εἶπε νὰ ζητᾶς τέτοια πράγματα ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ κρατοῦσα τὴν κεφαλὴν αὐτῆς

Μήτε κηλή, μήτε κακιά, μήτε πηλένια πεθερά !

Δημήτριος Α. Κορομηλάς.